

19 lipca 2020

Pierwsze czytanie - z księgi Madrosci 12,13.16-19

Panie, nie ma oprócz Ciebie boga, co ma pieczę nad wszystkim, abyś miał dowodzić, że nie sądzisz niesprawiedliwie, Podstawą Twojej sprawiedliwości jest Twoja potęga, wszechwładza Twa sprawia, że wszystko oszczędzasz. Moc swą przejawiasz, gdy się nie wierzy w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwalstwo świadomych. Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządzisz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz. Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I wlałeś synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie.

Księga Madrosci została napisana w ostatnich dziesięcioleciach pne, przez Żyda, pochodzącego z Alexandrii, należącej wówczas do Greków. Jak każdy autor biblijny, pragnie on przekazać swoim słuchaczom wiarę narodu wybranego, którą przekazali mu jego przodkowie. Autor tej księgi, pochodzi z ziem przenikniętych kulturą grecką, podziwiająca inteligencję i filozofię, głosząca 'umilowanie madrości'. Jednak z całą mocą głosi to, co dla Żydów jest ważne: że tylko Bóg posiada prawdziwą mądrość oraz wszelkie tajemnice poznania i wiedzy. Zrozumiał już to, co kilkadziesiąt lat później powie Jezus – że Bóg daje poznać swe tajemnice nie mądrym tego świata, ale pokornym.

- *“«Wystawiam Cię, Ojczy, Panie nieba i ziemi, że zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroprnymi, a objawiłeś je prostaczkom.» (Mt 11, 25)*

W czytany dziś fragmencie, jego autor rozważa dwa ważne zagadnienia judaizmu :

1. **Moc Boga**

Bóg Izraela jest Wszechmocny i ma władzę nad wszystkim:

- *“Panie, nie ma oprócz Ciebie boga co ma pieczę nad wszystkim »*
- *« Podstawą Twojej sprawiedliwości jest Twoja potęga »*
- *Moc swą przejawiasz, gdy się nie wierzy w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwalstwo świadomych.*
- *« Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządzisz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz »*

2. Dobroc Boga

Autor skupia sie szczególnie na dobroci Boga :

- « *nie ma oprócz Ciebie boga, co ma pieczę nad wszystkim* »
- « *nie sądzisz niesprawiedliwie* »
- « *Podstawą Twojej sprawiedliwości jest Twoja potęga, wszechwładza Twa sprawia, że wszystko oszczędzasz* »
- « *właś synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie* »

To, co jest najbardziej interesujące w czytany dziś fragmencie, to zwrócenie uwagi na wiez między moca Boga i Jego dobrocia : Bog przebacza ludziom ich grzechy ponieważ jest wszechmocny. Autor ksiegi, porównuje pragnienie człowieka bycia potężnym, z moca Boga. Człowiek nie znajdując potrzebnych sił sam w sobie, ma potrzebe pokazywania, że to on jest najważniejszy, najsilniejszy : zachowuje sie wtedy, jak ktos bardzo ważny, a to właśnie dlatego, że jego « ważność » i siła jest ograniczona.

Natomiast Bog, posiadający nieograniczona moc, okazuje cierpliwość i czułość.

- *“Potęgą włączasz, a sądzisz łagodnie i rządzisz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc gdy zechcesz. Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I włącz synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie.”*

Bog, dobry Pedagog, przygotowywał Swoj lud przez kilku wieków na to, by zrozumieć, że jest On jednocześnie Wszechmocny i pełen dobroci. Człowiekowi trudno pojąć swą inteligencją, że Bog jest Miłością.

- *“Bo myśli moje nie są myślami waszymi ani wasze drogi moimi drogami”(Is 55, 8)*

Bog za pomocą Swoich Proroków, bardzo cierpliwie, poprzez wieki kształtował świadomość narodu wybranego, zmieniając jego spojrzenie na wiarę, ucząc go, że jest Bogiem przebaczącym i pełnym czułości: *“I włącz synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie.”*

Żydzi poznali, że Jego Miłość nie jest hałaśliwa ale dyskretna i niepokonana. To właśnie rozumiał już prorok Eliasza na Horebie: Wszechmogący Bog, nie przyszedł do niego w huraganie ani w ogniu, ani w trzęsieniu ziemi – tylko w delikatnym powiewie wiatru.

Każde odkrycie kolejnego “uszczerbku” tajemnicy Boga, przynosi nowe konsekwencje dla człowieka, pod warunkiem jednak, że bierze on na serio swe podobieństwo do

Boga. Jeśli Bóg jest Miłością i czułością sama, i stworzył człowieka na swój obraz i podobieństwo, to człowiek powinien starać się zrezygnować z przemocy i dążenia do władzy nad innymi.

- *“Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi.”*
- *“«Wiedziecie, że władcy narodów uciskają je, a wielcy dają im odczuć swą władzę. 26 Nie tak będzie u was. Lecz kto by między wami chciał stać się wielkim, niech będzie waszym sługą.» (Mt 20, 25-26)*

Psalm 86, 5-6.9-10.15-16a

*Tyś, Panie, dobry i łaskawy,
pełen łaski dla wszystkich, którzy Cię wzywają.
Wysłuchaj, Panie, modlitwę moją
i zważ na głos mojej prośby.*

*Przyjdą wszystkie ludy przez Ciebie stworzone,
i Tobie, Panie, oddadzą pokłon,
będą sławiły Twe imię.
Bo Ty jesteś wielki i czynisz cuda:
tylko Ty jesteś Bogiem.*

*Ale Tyś, Panie, Bogiem łaski i miłosierdzia,
do gniewu nieskory, łagodny i bardzo wierny.
Wejrzyj na mnie
i zmiłuj się nade mną.*

W dzisiejszym psalmie odnajdujemy przesłanie z pierwszego czytania tej niedzieli : zachwyt nad wszechmocą i czułością Boga : *« Ty jesteś wielki i czynisz cuda: tylko Ty jesteś Bogiem. Ale Tyś, Panie, Bogiem łaski i miłosierdzia, do gniewu nieskory, łagodny i bardzo wierny. »*

- Pierwsza i trzecia zwrotka rozwijają temat odpustu i przebaczenia.
- Druga zwrotka opowiada wielkość Boga.

« Tyś, Panie, Bogiem łaski i miłosierdzia, do gniewu nieskory, łagodny i bardzo wierny. Wejrzyj na mnie i zmiłuj się nade mną. »

- Pierwsze zdanie, nawiązuje do objawienia się Boga Mojżeszowi na Synaju :
« Przeszedł Pan przed jego oczyma i wołał: «Jahwe, Jahwe, Bóg miłosierny i litościwy, cierpliwy, bogaty w łaskę i wierność » (Wyj 34,6)

Mojżesz wypowiedział te słowa po tym, jak zdenerwował się i rozbił tablice z Dziesięcioma Przykazaniami, ujawszy, że Izraelici zrobili sobie bozka - złotego cielca. Bog jednak nie odstąpił od Przymierza i nakazał Mojżeszowi zrobić dwie nowe tablice kamienne obiecując, że On sam wypisze na nich te same Przykazania. Wtedy *« skłonił się Mojżesz aż do ziemi i oddał pokłon, mówiąc: «Jeśli darzysz mnie życzliwością, Panie, [to proszę], niech pójdzie Pan w pośród nas. Jest to wprawdzie lud o twardym karku, ale przebaczysz winy nasze i grzechy nasze i uczynisz nas swoim dziedzictwem».* (Wyj 34,8)

Mozna przypuszczać, że autor tego psalmu, bardzo dobrze znał księgę Wyjścia, gdyż używa dokładnie tego samego słownictwa :

- *« Bo Ty jesteś wielki i czynisz cuda: tylko Ty jesteś Bogiem. »* (druga zwrotka psalmu)
- *« «Oto Ja zawieram przymierze wobec całego ludu twego i uczynię cuda, jakich nie było na całej ziemi i u żadnych narodów, i ujrzy cały lud, wśród którego przebywasz, że dzieła Pana, które Ja uczynię z tobą, są straszne. »* (Wyj 34,10)

« Ty jesteś wielki i czynisz cuda: tylko Ty jesteś Bogiem. »

- To zdanie nie nawiązuje do księgi Wyjścia ale do innego aspektu judaizmu: w czasie niewoli babilońskiej, Żydzi zrozumieli, że Bog pragnie objąć swym Przymierzem wszystkie narody, pragnie by wszyscy Go poznali. A w jaki sposób mogą Go poznać i się nawrócić? Widząc i kontemplując Jego dzieło – to, co uczynił dla ludu Izraela. To nie Żydzi mają nawracać innych ale samo dzieło Boga stanie się przyczyną (i środkiem) nawrócenia innych narodów. Jeśli otworzą swe oczy i serca, poznają Boga Izraela jako Zbawcę i zbliża się do Niego, On ich zbawi.

“Przyjdą wszystkie ludy przez Ciebie stworzone, i Tobie, Panie, oddadzą pokłon, będą sławiły Twe imię. Bo Ty jesteś wielki i czynisz cuda: tylko Ty jesteś Bogiem.
“